

Karel May v datech

1842

Carl Friedrich May se narodil 25. 2., jako páté z čtrnácti dětí tkalce Heinricha Augusta a matky Christiane Wilhelmine, v Ernstthalu na saské straně Krušných hor. Následkem zánětlivého onemocnění krátce po narození oslepl.

1846

Mayova matka složila 13. 2. v Drážďanech zkoušky na porodní asistentku. Zásluhou takto získaných známostí s lékaři byla možná malá oční operace, po které se Karlovi vrátil zrak.

1847

Začátek docházky do Rectoratsschule v Ernstthalu.

1854

Vášnivý čtenář Karel si přivydělává na knížky stavěním kuželek v hostinci. V té době od místního příštího vystěhovalce do USA získal základy angličtiny a francouzštiny - a především trvalý zájem o cizí země.

1856-1861

Doba studií: 25. 9. 1856 absolvoval přijímací pohovor do prosemináře, od Velikonoc 1857 do prosince 1859 seminaristou ve Waldenburgu. Od r. 1860 pokračoval ve studiu v semináři v Plauen. Závěrečné zkoušky složil 9. a 12. 9. 1861, od října pomocným učitelem v Glauchau, od prosince učitelem tovární školy firmy Solbrig und Claus v AltChemnitz.

1862

Po vypůjčení si (?) kapesních hodinek a dýmky odsouzen k šestitýdennímu vězení. Pro ztrátu oprávnění končí navždy jeho učitelská kariéra.

1863-1864

May se snaží uživit kondicemi, organizuje společenský život v Ernstthalu. Byl členem pěveckého spolku Lyra, pro který skládal písně (Ave Maria).

1865-1874

Bouřlivá a tragická doba pro Karla Maye. Dva rozsudky pro podvody a majetkové delikty ho poslaly na více než sedm let do vězení ve Cvikově a Waldheimu. V dubnu 1869 pokus o vycestování do Ameriky, pro

nedostatek úředních dokladů marný. V době odpykávání trestů Mayův lidský přerod, plány pro budoucnost a první spisovatelské pokusy.

1875

May redaktorem časopisů drážďanského nakladatele Münchmeyera, v Der Beobachter an der Elbe první novely Wanda a Gitano. V nově založeném časopise Deutsches Familienblatt povídky Old Firehand, kde už vystupuje pra-Vinnetou, a Inn-nu-woh, základy příští proslulosti americké varianty tvorby.

1877

V březnu se stává spisovatelem na volné noze.

1879

Začátek stálé spolupráce s katolickým nakladatelstvím Pustet z Regensburgu (rodinný časopis Deutscher Hausschatz). V listopadu první Mayova kniha Im fernen Westen.

17. 8. 1880

Svatba s Emmou Linou Pollmerovou, žijí v Hohensteinu.

1881

Pod názvem Giölgeda Padishanün (Ve stínu padišáha) začínají časopisecky vycházet povídky z Orientu. První překlady do cizích jazyků, v příštích patnácti letech francouzské, anglické, české, italské, holandské, ruské a maďarské.

1882

Obnovená spolupráce s Münchmeyerem. Do r. 1887 pro něj May píše pět románů, vydávaných v sešitové, kolportážní formě.

1883

Mayovi se stěhují do Drážďan - Blasewitz.

1887

Definitivní rozchod s Münchmeyerem, zahájení desetileté spolupráce s novým časopisem pro mládež Der gute Kamerad, kterému May věnoval sadu výtečných příběhů - prvním byl Syn lovce medvědů.

1888

Další stěhování, tentokrát do drážďanského předměstí Kötzschenbroda - May už je úspěšný, slavný a zámožný.

1890

Mayovy „dětské“ romány začínají vycházet knižně v nakladatelství Union - do r. 1899 jich bylo osm.

1892

Spisovatel se setkává se svým základním nakladatelem, F. E. Fehsenfeldem z Freiburgu. Vychází prvních šest orientálních knih z příští více než dvacetileté spolupráce.

1893

Objevují se tři díly proslulého románového cyklu Vinnetou, pro který May nově napsal první část, a do druhé a třetí pak shrnul a doplnil již dříve vydaná Apačova dobrodružství.

1894

Obrovsky populární spisovatel se začíná identifikovat se svými největšími hrdiny, Old Shatterhandem a Kara ben Nemsim. Řízená hysterie trvá až do konce století.

1896

Mayovi se v lednu naposledy stěhují, tentokrát na předměstí Radebeul do nové vily Shatterhand.

1899

Vdova po nakladateli Münchmeyerovi prodává podnik Adalbertu Fischerovi - sporem o nové vydání starých kolportážních románů a prvními novinovými útoky proti Mayovi začíná nejtěžší období spisovatelova života. 26. 3. vyráží na velkou cestu do Afriky, Arábie a Asie.

1900

Poslední část absolvuje May s Emmou a manželi Plöhnovými (Egypt, Palestina, Libanon, Řecko, Itálie). 31. 7. zpět v Radebeulu, po šestnácti měsících!

1901

Dílem Et in terra pax! zahajuje sérii prací odrážejících zkušenosti z cest i nové pacifistické názory. Začínají soudní spory s Fischerem - vleklé procesy ukončí až smrt obou soků.

1902-1903

Cyklus V říši stříbrného lva se proměňuje v autobiografickou a symbolickou reflexi. 14. 1. 1903 se rozvádí s Emmou a 30. 3. se žení s Klárou Plöhnovou, od roku 1901 ovdovělou.

1904

První soudní proces s novinářem Rudolfem Lebiusem, původně téměř spolupracovníkem, později opravdovým nepřítelem. Setkání s malířem Saschou Schneiderem, začátek vzájemného uměleckého i lidského respektu, doloženého symbolickými malbami pro obálky nových vydání Mayových knih.

1907

Objevují se první části cyklu Der Mir von Dschinnistan, alegorického, až básnického díla s autobiografickými rysy.

8. 3. 1908

Fyzicky i psychicky utýraný spisovatel sepisuje závěť, ve které činí Kláru univerzální dědičkou. 5. 9. - začátek prosince Mayovi absolvují druhou velkou cestu, tentokrát do USA. Ohlasy na ni daly o rok později vzniknout čtvrtému dílu cyklu Vinnetou.

1910-1911

Vrcholí novinářská a soudní štvánice, objevují se kompromitující materiály o Mayových kriminálních deliktech a intimnosti z prvního manželství. Spisovatel se brání spíše zoufalou autobiografií Mein Leben und Streben. May se seznamuje s advokátem dr. E. A. Schmidem, právním poradcem, přítelem a pozdějším posmrtným nakladatelem.

prosinec 1910

May se konečně dočkává satisfakce: berlínský soud odsuzuje Lebiuse k malé pokutě a velkému mlčení. Spisovatel však poté onemocněl těžkým zápallem plic.

22. 3. 1912

Před dvěma tisíci nadšenými posluchači přednáší May ve vídeňském Žofiiině sále o cestě k dokonalému lidství „Proměny Evropy a světa v říši ušlechtilých lidí“ (dvouhodinová velmi úspěšná přednáška - poslední veřejné vystoupení). Sobota večer 30. 3. May umírá ve vile Shatterhand na srdeční selhání a o čtyři dny později je pohřben na radebeulském hřbitově do honosné rodinné hrobky.

1913

Ve smyslu spisovatelovy závěti vzniká nadace Karl-May-Stiftung, 1. 7. je založeno nakladatelství Karl-May-Verlag: velký odkaz malého Karla dostává pevné organizační základy pro budoucnost.

Z knihy Karla Jordána MUŽ ZVANÝ OLD SHATTERHAND

(Toužimský a Moravec, 1997)